

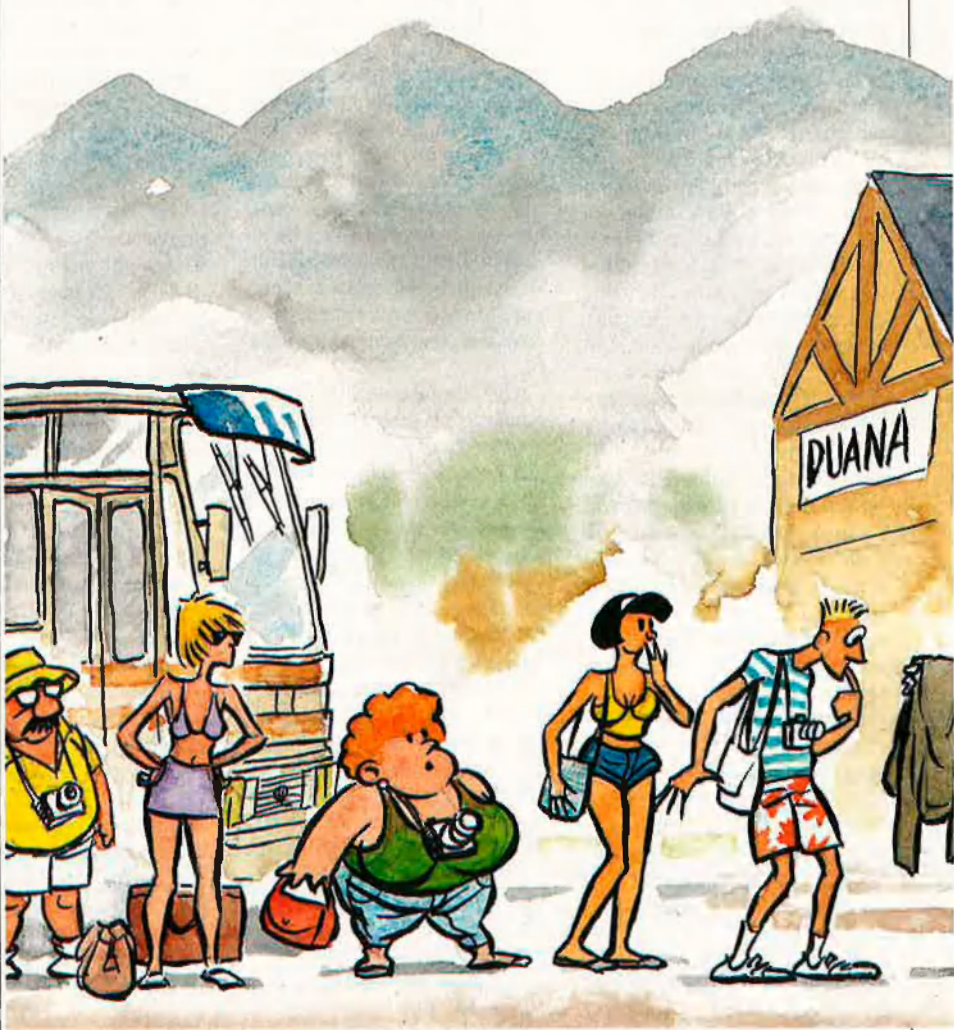
Quinze anys de presó per un lligament de trompes

El codi penal andorrà va a missa

Les intervencions quirúrgiques com el lligament de trompes o la vasectomia podrien ser castigades a Andorra amb una pena de fins a quinze anys de presó, segons una estricta interpretació del codi penal.

El codi, decretat pels veguers, especialment facultats pels coprínceps, és un exemple de la màxima foixiana que diu: "M'encanta el nou i m'enamora el vell". Així, mentre incorpora penes relacionades amb els delictes informàtics (articles 264-370); el blanqueig de diners (145-147); o el dret a la intimitat (218-227), s'equilibra aquesta *modernitat* amb la penalització de les operacions esmentades, l'avortament o una tímida actuació contra els delictes ecològics.

L'article 192 diu textualment: "El que mutili, cegui, castri o inutilitzi per a la procreació una altra persona, o li causi lesions que produeixin una incapacitació fisiològica o psíquica total i permanent serà castigat amb la pena de presó fins a un màxim de quinze anys". Com que la vasectomia (fora que sigui reversible, que ho és poc sovint) i el lligament de trompes incapaciten per a la procreació, sembla que queden penalitzades en aquest paràgraf. Aquesta interpretació s'avindria amb la doctrina sobre l'avortament. L'article 185 diu: "La mare que cometi avortament o doni el consentiment per a l'avortament incorrerà en la pena de presó de fins a dos anys i sis mesos. Si el comet una altra persona amb el consentiment de la mare, el màxim de pena aplicable serà de quatre anys. La presó serà de fins a sis anys si l'autor és metge, facultatiu, sanitari o persona que es dedica habitualment o amb ànim de lucre a realitzar pràctiques avortives". Fonts mèdiques que volen romandre anònimes s'estranyen d'aquesta legislació, aprovada pels coprínceps, quan als dos estats veïns, l'espanyol i el francès, l'avortament hi és regulat. Als andorrans i residents, per tant, no els queda altre recurs que "anar a avortar" a una o altra banda de la frontera. Tot i que també resulta complicat. D'entrada, perquè el metge que faciliti

una adreça d'un col·lega espanyol o francès s'hi juga la presó. L'article 188 diu: "Qui ofereixi serveis propis o aliens per a l'execució d'avortaments o subministri mitjans o recomani procediments avortius serà castigat a una pena de pre-

só de fins a tres anys". El perill creix si els jutges es mostren intransigents i s'acullen a l'apartat primer de l'article tercer, on es diu que es consideraran delictes aquells fets penalitzats que s'iniciïn o es cometin a l'estranger quan es pre-

tengui que tinguin efectes en territori andorrà. Qui travessi la frontera al sud o al nord per fer-se un lligament de trompes o abortar és evident que pretén que els efectes perdurin, sense que hagin de variar pel fet de trobar-se en territori andorrà. Els andorrans i residents no han de viatjar a l'estranger només per aquestes operacions. L'article 213 diu que la "fabricació, l'edició, la difusió, l'exhibició o la venda de matèries pornogràfiques serà castigada amb la pena de presó fins a dos anys i mig". És a dir que se-

El Col·legi d'Advocats andorrà ja va fer ostensible la seva protesta pel fet de no haver estat consultat pels veguers. Els veguers, que representen els coprínceps i, de fet, exerceixen de virreis, són Jean-Pierre Courtois (veguer francès) i Francesc Badia (veguer episcopal). I hi ha lletrats que es demanen si aquesta legislació no és una mostra de la influència de l'església catòlica, a través del bisbe de la Seu. D'aquesta manera, com que un bisbe és copríncep, el Vaticà mantindria el control sobre aquelles

sentiments religiosos. Mentre una blasfèmia pot costar quatre anys de presó, el qui "pertobi o obstaculitzi l'exercici en plena llibertat dels drets cívics, polítics o electorals d'una persona serà castigat amb pena de presó de fins a tres anys (art. 120)". Trencar una urna plena de paperetes podria sortir més barat que ficar-se amb els bisbes. I un lligament de trompes, que es penalitza amb tants anys com l'homicidi, té un càstig superior, per exemple, al segrest d'avions, que té una pena màxima de deu anys de presó (article 230).

MENYSPREU A LA NATURA

Aquesta "religiositat" del Codi Penal topa, en certa manera, amb l'esperit d'actualització que ha fet incloure en aquest text legal novetats com les esmentades al començament. I hi ha qui no veu gaire clar que aquest esforç apreciable en les tipificacions del delictes informàtic o del blanqueig de diners, no es correspongui amb l'articulat que defensa un dels principals patrimonis del país: les muntanyes. Al costat d'aquests quinze anys per a la vasectomia i el lligament de trompes, cremar un bosc porta una pena de vuit anys (art.260). L'article 307 castiga fins a sis mesos els delictes de pol·lució o degradació de la natura que posin en perill o perjudiquin la salut de les persones o la vida animal o vegetal. Si aquests actes no posen en perill la vida animal ni la vegetal ni perjudiquen la salut de les persones, es castiguen amb només dos mesos de presó. Tenint en compte que el mateix codi preveu que les penes lleus es poden substituir per arrestos de cap de setmana i multes, els abocaments de líquids perillosos als rius i boscos, per posar-ne un cas, i altres activitats que atemptin contra l'ecologia del Principat sortirien relativament barates als infractors.

El codi penal, que, com reconeix el mateix decret, "faltava" a la legislació andorrana, va entrar en vigor el primer de setembre de l'any passat. Però com que a Andorra la "cosa pública", si més no en l'activitat dels polítics, va molt a poc a poc, les primeres protestes serioses és tot just ara que es comencen a estendre. El Consell General, que és el Parlament, no descarta intervenir-hi amb la intenció de modificar alguns aspectes del codi. De moment, aquest text és llei. I ja se sap que hi ha lleis que van a missa.

Quim Goicoechea

gons quines revistes, se les han d'anar a comprar als estats veïns. I, el dia que els arribi el canal privat de televisió que ofereix una emissió setmanal de "cine porno", l'emissió d'aquest film a Andorra serà un delictes.

qüestions que més el preocupen de les legislacions dels estats democràtics europeus. L'article 122 castiga amb quatre anys de presó l'ultratge en temples destinats al culte. El 301 castiga fins a sis mesos els qui ofenguin públicament els